

Principeverzoek betreffende de realisatie van een grondgebonden zonnepaneleninstallatie op een perceel grond direct gelegen naast de bedrijfspanden van Landbouwbedrijf Kloosterman BV.

In leiding en achtergrond van het verzoek tot medewerking

Landbouwbedrijf Kloosterman BV gevestigd in Nieuweroord, Middenraai 22, is in 2006 gestart met een biogasinstallatie en produceert groene stroom en groen gas door middel van een biovergistingsinstallatie. Hierin wordt biomassa omgezet in elektriciteit en groen gas. De biomassa bestaat voor de helft uit mais en de andere helft uit andere plantaardig

reststromingen. Deze producten worden vergist in 4 hoofdvergisters en 2 navergisters. De totale verblijftijd in de vergisters bedraagt 120 dagen, daarna wordt het digistaat

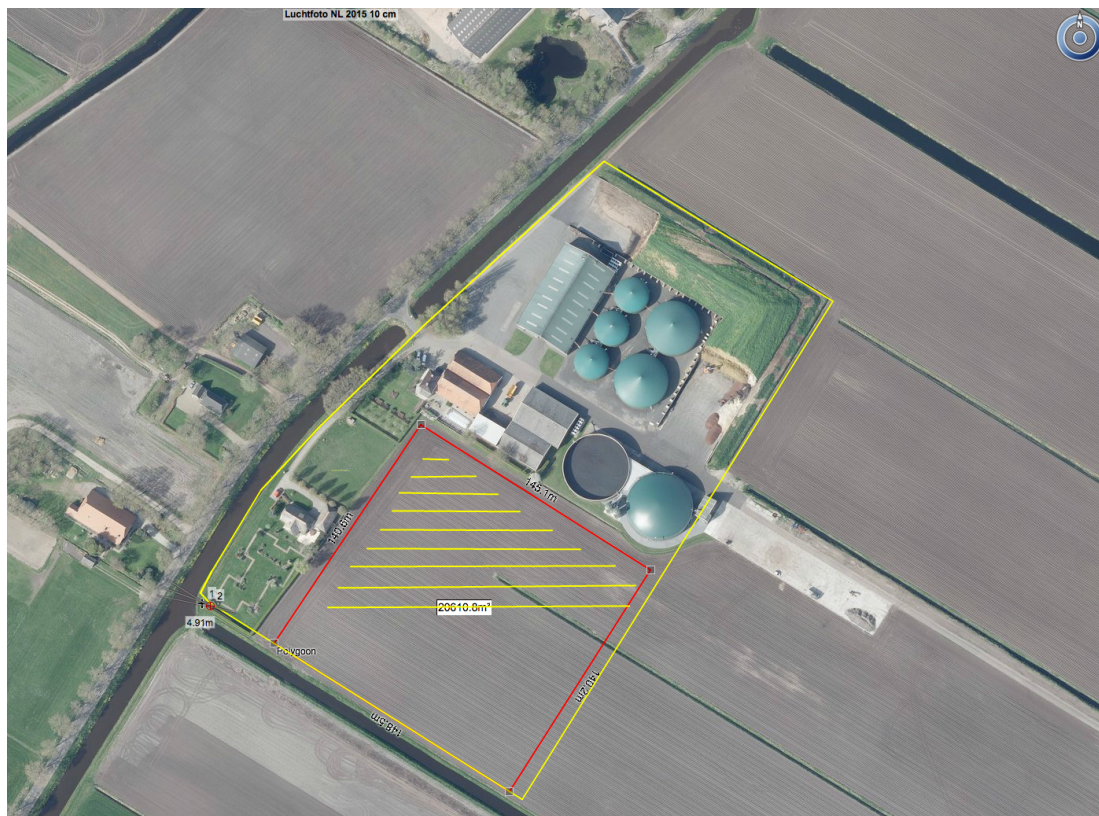
overgepomd naar de eindopslag (6000 m³) dat van hieruit kan worden uitgereden op het land. De helft van het biogas dat ontstaat bij de vergisting heeft altijd gediend als brandstof voor 2 Jenbacher motoren (WKK's) van 836 Kwh, goed voor productie van ongeveer 5000 huishoudens en de volledige energievoorziening van de biogasinstallatie.

De andere helft van het biogas gaat via een biogasverzamelleiding naar Attero in Wijster en wordt daar omgezet tot 4.000.000 m³ groen gas per jaar en ingevoerd op het aardgasnetwerk.

Nu de WKK's technisch en administratief aan het einde van hun levensduur zijn terechtgekomen is het de bedoeling om het vrij gekomen biogas ook door de biogasleiding te transporteren naar Attero om ook hier groen gas van te maken zodat de totale productie van biogas omgezet wordt in groen gas. Omdat de biogasinstallatie veel elektriciteit verbruikt (ongeveer 3.000.000 kwh per jaar) en dit tot nu toe zelf wordt opgewekt ontstaat de noodzaak om na te denken over een nieuwe, bij voorkeur duurzame vorm van elektriciteitsproductie. Zonnepanelen vormen qua energievoorziening een goed alternatief voor de eerder genoemde WKK's. Om het vermogen van 2 WKK's voor eigen verbruik te vervangen is een zonnepark nodig van ruim. 2 MWp.

In deze notitie wordt de noodzaak en motivatie van een zonnepark nader onderbouwd en wordt een korte toelichting gegeven op de uitvoering, capaciteit en landschappelijke inpassing.

Beschrijving en ligging van het zonnepark

Het zonnepark is gesitueerd rechts van het woonhuis/boerderij en de bedrijfsgebouwen en achter de woning op nummer 24. Het betreft een vierkant blok van ca. 145 x 140 meter met een totale oppervlakte ca. 2 hectare, gelegen tussen de bedrijfsgebouwen nr. 22 en de woning op nummer 24. Met de eigenaar van dit huis is overeen gekomen om het huis in de loop van 2017 aan te kopen. Vanaf dan zal het huis bewoond worden door W. Kloosterman jr., tevens aandeelhouder/vennoot in Landbouwbedrijf Kloosterman BV. Door deze ontwikkeling wordt het toekomstig zonnepark aan de noordwest en noordoost zijde omringd door bebouwing behorende tot de onderneming. Aan de zuidwestzijde ligt een brede Waterschapsvaart. De zuidoostzijde sluit direct aan op het areaal landbouwgrond van Landbouwbedrijf Kloosterman. Deze grond wordt o.a. gebruikt voor de teelt van maïs. Door het park naast de boerderij en de vergistingsinstallaties te situeren en achter de bestaande woning, ontstaat er optisch een groot rechthoekig aaneengesloten bouwblok met een combinatie van wonen en bedrijfsactiviteiten gericht op productie van energie en agrarische activiteiten. De eenheid en samenhang van deze activiteiten kan worden versterkt middels het doortrekken van de haagstructuur aan de westzijde van het perceel, zodat voor passanten duidelijk is dat het om één samenhangend geheel gaat.

Capaciteit en onderbouwing van de noodzaak van het zonnepark

Het park biedt met een oppervlakte van 20.000 m² ruimte voor ca 7300 panelen die op het zuiden zullen worden opgesteld in een hoek van 10°. Deze panelen gezamenlijk hebben een vermogen van ruim 2,2 MWp. Rekening houdend met het aantal instralingsuren op deze locatie, zal het feitelijke vermogen rond de 2,1 MW bedragen.

Nu de twee Warmte Kracht Koppelingsinstallaties zijn afgeschreven, dient een besluit te worden genomen over de vervanging. Hierbij heeft landbouw Kloosterman BV zich laten leiden door de wens en het principe om in de toekomst zoveel mogelijk zelfvoorzienend en energieneutraal te zijn. Wat betreft de elektriciteitsbehoefte betekent dit dat er een capaciteit noodzakelijk is van bijna 3 MW waarvan het grootste deel wordt aangewend voor het primaire vergistingsproces. Een relatief klein deel gaat naar de overige bedrijfsactiviteiten en privégebruik. Van de totale elektriciteitsbehoefte kan 0,6 MW worden afgedekt door zonnepanelen te plaatsen op de daken van de bedrijfsgebouwen. Deze kunnen vergunningsvrij worden geplaatst en vallen derhalve buiten het bestek van het principeverzoek. De resterend 2,2 tot 2,4 MW zal moeten worden opgewekt met behulp van zonnepanelen, omdat een windmolen op deze locatie geen optie is.

Met de totale opwekkingscapaciteit kan het volledige stroomverbruik van zowel het landbouw- en biogasbedrijf als de privé woningen worden afgedekt. Daarmee ontstaat een unieke situatie; een bedrijf dat energieneutraal en zelfvoorzienend groengas produceert. Voor zover bekend een unicum in Nederland. Verder is bijzonder dat de opgewekte stroom voor het grootste deel ook op locatie daadwerkelijk wordt gebruikt. Alleen in de winterperiode zal het netwerk als backup worden ingezet. In de toekomst zal de afhankelijkheid van het net mogelijk worden verkleind door de inzet van opslagcapaciteit.

Landschappelijk inpassing

Voor de uitwerking van een gedegen landschappelijke inpassing zal beroep gedaan worden op de dienstverlening van een landschapsarchitect. Het betreft Lindemans landschapsarchitecten in Drachten. Dit Buro heeft ruime ervaring met het ontwerpen van inpassingsplannen specifiek voor zonneparken. Lindemans Landschapsarchitecten heeft o.a. landschapsinpassingsplannen gemaakt voor projecten in de gemeente Emmen (zonnepark Rundedal en Oranjepoort) en is tevens voor nog een aantal locaties in de provincie Drenthe actief. Het Buro is derhalve zeer goed op de hoogte van zowel het gemeentelijke als het provinciaal beleid inzake zonneparken en de ruimtelijke eisen die hieraan worden gesteld.

Uitgangspunt voor het ontwerp zal zijn een compact en aaneengesloten ontwerp waarbij geanticipeerd wordt in de samenhang van de voorzieningen die energie opwekken en energie produceren.

Komende vanuit noordelijke richting via de Middenraai zal het park nauwelijks te zien zijn omdat het verscholen ligt achter de boerderij en de bedrijfsgebouwen. Vanuit zuidelijke richting vanaf de Middenraai zal als gevolg van de brede vaart en het feit dat de rijen diagonaal op de weg staan, een transparant beeld ontstaan waardoor buiten het maïssezoon de lange zichtlijnen worden gehandhaafd.

Door er een groot en compact blok van te maken is de locatie eenvoudig en effectief te beveiligen. Omdat het terrein omsloten wordt door bebouwing en de brede vaart, is een hekwerk in beginsel

overbodig. In verband met een mogelijk gewenste informatievoorziening is de initiatiefnemer van het zonnepark bereid om een nader aan te duiden plek een informatiebord te plaatsen waarop te lezen valt wat er op gebied van energievoorziening op deze locatie gebeurt en hoeveel energie er op welk moment wordt opgewekt. Voor fietser en overige passanten kan het een punt zijn om even af te stappen en hiervan kennis te nemen.

Voor de invulling van de ruimtelijke onderbouwing ten behoeve van een uitgebreide WABO procedure zal een beroep worden gedaan op BugelHajema, stedenbouwkundig Adviseurs. Net als Lindemans Landschapsarchitecten, heeft dit Buro aantoonbare ervaring op het gebied van zonneparken (o.a. de gemeenten Tynaarlo, Emmen, Weststellingwerf en Leeuwarden).

Maatschappelijke meerwaarde en betrokkenheid

In het kader van het Energieakkoord 2013 zijn er nieuwe mogelijkheden gecreëerd om burgers te stimuleren duurzame energie op te wekken, zowel individueel als in coöperatief verband. Dat laatste kan plaats vinden op basis van de Regeling Verlaagd Tarief, beter bekend als Postcoderoosregeling. Kloosterman BV is in beginsel bereid om in geval er een lokale energiecoöperatie is of wordt opgericht binnen de postcode, met deze organisatie afspraken te maken over het “beschikbaar stellen” van een deel van de duurzaam geproduceerde groene stroom. De Drentse Koepelorganisatie voor Energie Initiatieven (Drentse KEI) zal hier voor gevraagd worden om ervaring en expertise beschikbaar te stellen.

Nieuweroord, 15 oktober 2016